

ประจำวันอังคาร ที่ 3 สิงหาคม 2553

<http://www.thaigov.go.th>

มีหัวข้อเรื่องที่สมควรรับทราบดังนี้.-

1. เรื่อง มาตรการขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม และอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วดำเนินการต่อไปได้

ข้อเท็จจริง

กระทรวงการคลังเสนอว่า

1. เดิมจากปัญหาเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะซบเซา มีผลให้กำลังซื้อของประชาชนโดยรวมไม่สามารถขยายตัวได้เท่าที่ควร และเนื่องจากการขยายตัวด้านการใช้จ่ายของภาคเอกชนมีส่วนสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก กระทรวงการคลังจึงได้มีการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 10 (รวมภาษีท้องถิ่น) ให้คงเหลือจัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 (รวมภาษีท้องถิ่น) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2542 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2551 และต่อมาได้มีการขยายเวลาการลดอัตราภาษีไปจนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2553 ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 479) พ.ศ. 2551

2. ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันยังอยู่ในระยะของการฟื้นตัวจึงยังมีความจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนให้มีการขยายตัวในด้านการบริโภค การใช้จ่ายและการลงทุนของภาคเอกชนต่อไปอีก ทั้งนี้ เพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องและมั่นคง จึงเห็นสมควรขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้การจัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 (รวมภาษีท้องถิ่น) ต่อไปอีกเป็นระยะเวลา 2 ปี จนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2555

สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

1. ลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 6.3 เป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2555

2. ลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 9 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป

2. เรื่อง ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีรับทราบร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้ส่งร่างกฎกระทรวงดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมลงนาม และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

1. กำหนดให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2552 (ร่างข้อ 1)

2. กำหนดให้กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม มีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับดูแล การส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชยนาวี ให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่น ๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อู่เรือ กองเรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ทิวถึง และปลอดภัยตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างข้อ 2)

3. กำหนดให้แบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า ประกอบด้วย 1 สำนักงานเลขาธิการกรม 9 สำนัก 2 กอง 1 ศูนย์ และ 7 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างข้อ 3 และร่างข้อ 6 – ร่างข้อ 25)

4. กำหนดให้ในกรมเจ้าท่ามีกลุ่มตรวจสอบภายใน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหารรับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างข้อ 4 – ร่างข้อ 5)

3. เรื่อง การจ่ายเงินงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการและลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ชุมนุม

คณะรัฐมนตรีรับทราบการดำเนินการของสำนักงานประกันสังคมในการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการและลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ชุมนุม ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ ดังนี้

ข้อเท็จจริง

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2553 และวันที่ 8 มิถุนายน 2553 ให้กระทรวงแรงงานขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 451,740,435 บาท เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่รักษาสภาพการจ้างงานไว้ และได้มีมติเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2553 เห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติตามมาตราการช่วยเหลือดังกล่าว

2. สำนักงานประกันสังคมแจ้งว่า จะดำเนินการจ่ายเช็คเงินช่วยเหลือดังกล่าวให้แก่สถานประกอบการจำนวน 2 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 จำนวนเช็ค 373 ฉบับ เป็นเงิน 156,008,430.60 บาท ซึ่งจะครบกำหนดทำการจ่ายให้แก่ผู้รับ ในวันที่ 6 สิงหาคม 2553

งวดที่ 2 จำนวนเช็ค 416 ฉบับ เป็นเงิน 25,449,888.64 บาท ซึ่งจะครบกำหนดทำการจ่ายให้แก่ผู้รับ ในวันที่ 11 สิงหาคม 2553

รวมจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับความช่วยเหลือ 789 ราย จำนวนลูกจ้าง 14,753 ราย การจ่ายเงิน 2 งวด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 181,458,319.24 บาท และขอรับนโยบายในการจ่ายเงินดังกล่าวจากคณะรัฐมนตรีโดยขอจ่าย ณ กระทรวงแรงงาน

4. เรื่อง ขอแก้ไขถ้อยคำชื่องาน “งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปีที่ 60 วันที่ 5 พฤษภาคม 2553” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2553

คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้แก้ไขถ้อยคำชื่องาน “งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปีที่ 60 วันที่ 5 พฤษภาคม 2553” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2553 (เรื่อง ขอความเห็นชอบให้ข้าราชการลาเข้าร่วมอุปสมบทในโครงการอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปีที่ 60 วันที่ 5 พฤษภาคม 2553 และเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 83 พรรษา 5 ธันวาคม 2553 โดยไม่ถือเป็นวันลา) แก้เป็น “งานเฉลิมพระเกียรติแห่งการบรมราชาภิเษกปีที่ 60” ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ

5. เรื่อง รายงานความคืบหน้าและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานความคืบหน้าและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) ตามที่ประธานคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (นายคณิต ณ นคร) เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงยุติธรรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ในการปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาให้ คอป. ทราบด้วย โดยความคืบหน้าของการดำเนินการและข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

1. ประธานกรรมการได้ลงนามคำสั่งคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ ที่ 1/2553 เรื่อง แต่งตั้งกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ ลงวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยมีกรรมการจำนวน 8 คน ประกอบด้วย 1. นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ 2. รองศาสตราจารย์ จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย 3. รองศาสตราจารย์เดชา สังขวรรณ 4. นายมานิจ สุขสมจิตร 5. ศาสตราจารย์ นายแพทย์รณชัย คงสกนธ์ 6. นายสมชาย หอมลออ 7. นายสรรพสิทธิ์ คุ้มประพันธ์ 8. รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล และคำสั่งคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ ที่ 2/2553 เรื่อง แต่งตั้ง เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ ลงวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยมี นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สุวรรณ เป็นเลขานุการ นายวิทยา สุริยะวงศ์ และนายพิริยธรรม วรรณพฤษ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. คอป. ได้มีการเตรียมการล่วงหน้าโดยประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างกรรมการและเครือข่ายรวมหลายครั้ง และได้ดำเนินการประชุม คอป. อย่างเป็นทางการไปแล้วรวม 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 และวันที่ 27 กรกฎาคม 2553 เพื่อกำหนดปรัชญาการทำงานและวางกรอบแผนการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แนวทาง และอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ที่จะต้องมีการตรวจสอบและค้นหาความจริงที่เป็นรากเหง้าของปัญหาความขัดแย้ง และเหตุการณ์ความรุนแรง ให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ถึงสาเหตุของปัญหาโดยมีเป้าหมายที่จะให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน รวมทั้งมีการเยียวยาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนป้องกันมิให้เกิดเหตุความรุนแรงและความเสียหายซ้ำอีกในอนาคต เพื่อส่งเสริมให้เกิดความปรองดองในประเทศไทยระยะยาวต่อไป

3. จากปรัชญาในการดำเนินงานของ คอป. ดังกล่าว จะมุ่งเน้นและคาดหวังให้เกิดผลลัพธ์และเป้าหมายสุดท้าย คือการส่งเสริมให้เกิดความปรองดองของประเทศไทยในอนาคต ในขั้นนี้ คอป. จึงมีข้อเสนอแนะในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับ “การสร้างบรรยากาศที่นำไปสู่ความปรองดอง” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานของ คอป. โดยในเบื้องต้นมีข้อเสนอแนะในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 ควรสั่งการและกำกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายให้ใช้ “กลไกตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตามปกติ” ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่า และคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชน โดยสมควรให้มีการประกาศใช้สถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เท่าที่จำเป็นและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงถึงความจริงใจของรัฐบาลและเป็นหลักประกันไม่ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอันจะเป็นการกระทบสิทธิของประชาชนเกินสมควร

3.2 ควรปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาโดยคำนึงถึงสิทธิพื้นฐานโดยการลดการปฏิบัติในลักษณะที่กระทบสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งในกรณีผู้ถูกกล่าวหาในคดีสืบเนื่องจากความขัดแย้งทางการเมืองและผู้ต้องหาในคดีทั่วไปด้วย เช่น เรื่องการใส่โซ่ตรวน

3.3 ควรสร้างความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือให้กับกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้

3.3.1 ลดการแถลงข่าว และให้ข่าวเท่าที่จำเป็น

3.3.2 การสอบสวนต้องเริ่มด้วยการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวง ในคดีอย่างมีภาวะวิสัย ไม่ใช่เริ่มที่การเรียกหรือการขอให้ศาลออกหมายจับ แล้วค่อยหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมเอาทีหลัง

3.3.3 การแจ้งข้อหาที่เหมาะสม ไม่แจ้งข้อหาที่รุนแรงเกินสมควร

3.4 ควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและสูญเสียจากเหตุการณ์การชุมนุมทุกฝ่าย โดยรัฐบาลควรรีบประมวลความสูญเสียและการเยียวยาที่ได้ดำเนินการไปแล้วและที่จะมีการดำเนินการต่อไป เพื่อรายงานต่อสาธารณะโดยเร็วที่สุด

3.5 ควรเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร่วมชุมนุมที่ถูกแจ้งข้อหาและควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และข้อหาตามกฎหมายอื่นว่ามีจำนวนเท่าใด ขณะนี้มีสถานภาพอย่างไรให้เป็นที่รับรู้แก่สาธารณชน

6. เรื่อง รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2552

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2552 ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

สรุปสาระสำคัญ

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2552

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2552 เป็นการนำเสนอสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2552 และเปรียบเทียบกับย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2547-2551) ซึ่งพบว่าสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมมีทั้งที่มีคุณภาพคงที่ ดีขึ้น และเสื่อมโทรมลง โดยมีเนื้อหาสาระที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรดินและที่ดิน ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาทรัพยากรดินและที่ดินเสื่อมโทรมลงจากการชะล้างพังทลายของดิน ดินเค็ม ดินเปรี้ยว ดินขาดอินทรีย์สาร พื้นที่เกษตรกรรมลดลงในทุกภาคที่สำคัญ คือ ปัญหาหน้าดินถูกชะล้างพังทลายถึง 109 ล้านไร่ (ร้อยละ 34 ของพื้นที่ทั้งประเทศ) สาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการใช้ที่ดินและการจัดการดินอย่างไม่ถูกต้องและการตัดไม้ทำลายป่า รวมทั้ง การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยขาดมาตรการควบคุมป้องกันที่ดี ในการจัดการ

แก้ไขปัญหาคงควมมีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสมรรถนะของทรัพยากรดิน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสถานะแวดล้อมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาคงควมการใช้ที่ดินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรน้ำ ปัญหาสำคัญ คือ การขาดแคลนน้ำ ภัยแล้ง และน้ำท่วม โดยพบว่า การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรที่มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการประมาณการค่าความต้องการใช้น้ำพบว่าทั้งประเทศมีความต้องการใช้น้ำประมาณ 57,302.8 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี เป็นความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรถึงร้อยละ 90 หรือ 51,786.2 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี จึงคาดว่าจะขาดแคลนน้ำใช้รวมทั้งประเทศ ประมาณ 4,737 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี โดยพื้นที่กลุ่มลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคกลางมีการขาดแคลนน้ำมากที่สุด ส่วนการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำบาดาลพบว่า บริเวณกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และลุ่มน้ำแม่ลาว จังหวัดลำพูน มีการพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้จนเกินระดับความปลอดภัยทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามดั่งที่เกิดในบริเวณกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีทั้งปัญหาน้ำเค็มไหลแทรกซึมรุกเข้าเข้าไปในชั้นน้ำบาดาลและปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดิน เช่น จ. สมุทรสาคร ยังมีการทรุดตัวอย่างต่อเนื่อง

สำหรับสถานการณ์อุทกภัยพบว่า พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย-ดินถล่มในระดับวิกฤต ครอบคลุม 12 จังหวัด ได้แก่ จ. เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก ลำพูน สุโขทัย จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และตรัง และหมู่บ้านในลุ่มน้ำน่าน ยม และเจ้าพระยา ประสบภัยน้ำท่วมมากที่สุด ส่วนปัญหาภัยแล้งยังคงทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น พบว่ามีหมู่บ้านที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งถึง ร้อยละ 34 ของหมู่บ้านทั่วประเทศ โดยกลุ่มลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเสี่ยงในสัดส่วนที่มากที่สุด

ความหลากหลายทางชีวภาพ พบว่า ความหลากหลายทางชีวภาพของไทยที่เคยอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งชนิดพันธุ์และปริมาณนั้นได้ประสบปัญหาลดลงและมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์เพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากกิจกรรมของมนุษย์และการจัดการที่เหมาะสม ดังนี้

ทรัพยากรป่าไม้ ยังคงถูกบุกรุกทำลายและมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะลดลงในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ซึ่งต่ำกว่าในอดีตที่ผ่านมาแต่ก็ยังคงส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าความหลากหลายทางชีวภาพลดลง สัตว์ป่าหลายชนิดลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว บางชนิดสูญพันธุ์ไปแล้ว เช่น สมันและกูปรี และอีกหลายชนิดกำลังอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์หรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม เช่น นกกระเรียน ค้างคาวคุณกิติ วิวดง โดยเฉพาะช้างป่า ถูกคุกคามจนทำให้จำนวนลดลงอย่างมาก อันเนื่องจากพื้นที่ป่าไม้และทุ่งหญ้าที่เคยเป็นแหล่งอาหาร แหล่งน้ำและที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าลดลง พื้นที่ชุ่มน้ำทั้งในระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศประสบปัญหาถูกคุกคามไปแล้วเป็นจำนวนมากที่เหลือก็กำลังถูกทำลาย มีสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น บริเวณบึงบอระเพ็ด บึงเสนาท ใน จ. นครสวรรค์ พื้นที่พรุแม่รำพึง จ. ประจวบคีรีขันธ์

สำหรับระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งทะเล จากข้อมูลสำรวจสภาพป่าชายเลนล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2547 ประเทศไทยเหลือพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ 1.5 ล้านไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2539 ที่มีประมาณ 1 ล้านไร่ อันเป็นผลมาจากการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการปลูกป่าชายเลนทดแทน ส่วนระบบนิเวศแนวปะการังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลางถึงดีมากทั้งชายฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน แต่ยังมีบางพื้นที่ที่พบความเสียหาย ได้แก่ เกาะพะยามด้านตะวันออก เกาะลูกกำออกและเกาะลูกกำใต้ จ. ระนอง เขาน้ำยักษ์ จ. พังงา เกาะกระดานและเกาะเลี้ยงเหนือ จ. ตรัง ส่วนผลผลิตประมงทะเลตามธรรมชาติมีแนวโน้มลดลง แต่ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวมีส่วนทำให้ป่าชายเลนถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการกัดเซาะพื้นที่ชายฝั่งทะเลซึ่งจากข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. 2550 พบว่า แนวชายฝั่งทะเลทั่วประเทศความยาวประมาณ 600 กิโลเมตร หรือร้อยละ 23 ของแนวชายฝั่งทะเลของไทยถูกกัดเซาะทำให้ตลิ่งพังทลายและที่ดินชายฝั่งสูญหายไปประมาณ 1.1 แสนไร่ มีมูลค่าความเสียหายเฉพาะที่ดินประมาณ 1 แสนล้านบาท โดยชายฝั่งทะเลฝั่งอ่าวไทยตอนบนมีความวิกฤติและรุนแรงที่สุดในพื้นที่บ้านขุนสมุทรจีน จ. สมุทรปราการ ซึ่งมีอัตราการกัดเซาะมากกว่า 25 เมตรต่อปี เป็นระยะทาง 12.5 กิโลเมตร สำหรับสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ เต่าทะเล พยูน โลมาและวาฬ

ทรัพยากรธรณี ความต้องการใช้ทรัพยากรแร่เพิ่มสูงขึ้น จึงต้องมีการผลิตและการนำเข้ามาเพิ่มขึ้นเช่น ถ่านหินชนิดบิทูมินัสและแร่สังกะสี จากการพัฒนาทรัพยากรแร่ มักทำให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษต่างๆ จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและวิถีชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการจัดการหน้าดินในพื้นที่เหมืองที่ปิดกิจการ การปนเปื้อน และปัญหาดินเสื่อมโทรม ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมยังไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดอย่างครบถ้วน

ส่วนสถานการณ์ธรณีพิบัติภัย เช่น แผ่นดินไหว ดินถล่ม หินถล่ม และหลุมยุบ ซึ่งมีสาเหตุมาจากกระบวนการทางธรณีวิทยาและกิจกรรมของมนุษย์ ยังคงเกิดขึ้นในบางพื้นที่และสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มักพบว่าเกิดในพื้นที่ภาคเหนือและภาคใต้ ดังนั้น การป้องกันแก้ไขปัญหาคงควมให้ควมสนับสนุนการศึกษาวิจัยและสำรวจทางธรณีวิทยาเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการกำหนดแนวทางกาป้องกันและแก้ไขปัญหาคงควมพิบัติภัยได้อย่างเหมาะสม

ทรัพยากรพลังงาน ความต้องการใช้พลังงานสูงกว่าที่สามารถผลิตได้มาก และมีแนวโน้มความต้องการใช้พลังงานยังเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.1 ต่อปี ทำให้ต้องนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ โดยเฉพาะการนำเข้าน้ำมันดิบที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูงถึงเกือบร้อยละ 70 ของปริมาณการนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ทั้งหมด รวมทั้ง มีการพัฒนาเชื้อเพลิงทางเลือกอื่น ๆ เพื่อทดแทนการนำเข้าพลังงาน การพัฒนาด้านพลังงานและการใช้พลังงานก่อให้เกิดปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการปล่อยสารมลพิษทางอากาศที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ ในหลายกรณี อาทิ การก่อสร้างโครงการผลิตไฟฟ้า เช่น โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหิน หรือแม้แต่ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ หรือชีวมวลเป็นเชื้อเพลิง ยังทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคม สาเหตุหลักของปัญหาดังกล่าวมาจากการขาดกระบวนการมีส่วนร่วมที่ดี ขาดการส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม และขาดการส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดการพลังงานด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

2. สถานการณ์สิ่งแวดล้อม

มลพิษทางน้ำ คุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญและแหล่งน้ำหลักของประเทศในภาพรวมของปี พ.ศ. 2551 ดีกว่าปีที่ผ่านมาและไม่พบแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดยแหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแก่ แม่น้ำอิง แม่น้ำจาง แควใหญ่ แควน้อย เพชรบุรีตอนบน ลำตะคองตอนบน ลำปาว มูล พอง เวฬุ ตาปีตอนบน พุมดวง ตวัง และหลังสวน ส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรมเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง แม่น้ำท่าจีน ตอนกลางและตอนล่าง ทะเลสาบสงขลา และลำตะคองตอนล่าง นอกจากนี้ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งในช่วงปี พ.ศ. 2551 มีคุณภาพน้ำโดยรวมดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพน้ำทะเลย้อนหลัง 5 ปี สำหรับสถานการณ์คุณภาพน้ำบาดาล ในพื้นที่อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม พบว่ามีปัญหาการปนเปื้อนสารมลพิษที่อาจส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น สารประกอบอินทรีย์ไตรคลอโรเอทิลีน (Trichloroethylene) โทลูอิน (Toluene) เบนซีน (benzene) 1,2-ไดคลอโรอีเทน (1,2-dichloroethane) โลหะหนัก และ สารไนเตรต เป็นต้น

มลพิษทางอากาศ คุณภาพอากาศในเมืองใหญ่ เช่น จ.สระบุรี ราชบุรี สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร และพระนครศรีอยุธยา ยังคงมีปัญหาเรื่องฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM₁₀) เกินค่ามาตรฐาน ส่วนคุณภาพอากาศในพื้นที่ทั่วไปทั้งประเทศส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลง สาเหตุหลักของมลพิษทางอากาศเกิดจากการจราจร การก่อสร้างในเขตเมือง การอุตสาหกรรม หมอกควันจากการเผาในที่โล่งและไฟฟ้า นอกจากนี้ ยังเกิดปัญหามลพิษทางอากาศจากสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่ายเป็นสำคัญในพื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพแก่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้รัฐบาลประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการการลดและขจัดมลพิษ

มลพิษทางเสียง ปัญหาส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และบริเวณหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งโรงโม่และบดย่อยหินเป็นจำนวนมาก โดยมีระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินเกณฑ์มาตรฐานตลอดช่วงเวลาที่ได้ทำการตรวจวัด แต่ในพื้นที่ทั่วไปของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพื้นที่ต่างจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเสียงดังจากเรือสำเภาโดยเฉพาะที่คลองอัมพวา จ. สมุทรสงคราม

ขยะ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณขยะทั่วประเทศรวมประมาณ 15 ล้านตัน หรือประมาณวันละ 41,000 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2 จากปีก่อน สามารถกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพียง 15,234 ตันต่อวัน (ร้อยละ 37 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ) และนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ ประมาณ 3.41 ล้านตัน หรือร้อยละ 23 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด

สารอันตราย การผลิตและนำเข้าสารอันตรายในปี พ.ศ.2551 มีปริมาณไม่เปลี่ยนแปลงมากนักรวมประมาณ 29.2 ล้านตัน จำแนกเป็นการผลิตในประเทศประมาณ 24.1 ล้านตัน และนำเข้าจากต่างประเทศ 5.1 ล้านตัน สำหรับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นการเกิดอุบัติเหตุในโรงงาน การรั่วไหลจากการขนส่ง การจัดเก็บที่ไม่ปลอดภัย การใช้ที่ไม่ถูกวิธี โดยพบว่าเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีรวมทั้งสิ้น 29 ครั้ง ซึ่งเกิดจากการเก็บ 14 ครั้ง การขนส่ง 6 ครั้ง และการลักลอบทิ้งสารเคมีและของเสียอันตราย 9 ครั้ง จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 17 ราย และผู้เสียชีวิต 4 ราย

ของเสียอันตราย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยตลอดสำหรับปี พ.ศ.2551 มีปริมาณของเสียอันตรายรวมประมาณ 1.86 ล้านตัน ซึ่งเป็นของเสียจากภาคอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 78 ที่เหลือร้อยละ 22 เป็นของเสียอันตรายจากชุมชน และของเสียอันตรายมากกว่าร้อยละ 70 ยังคงเกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภาคตะวันออก

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเทศไทยอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และโรคระบาดที่เพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดสภาวะโลกร้อน ซึ่ง

พบว่า ในปี พ.ศ. 2551 มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศประมาณ 194 ล้านตัน หรือร้อยละ 98 ของการปล่อยสารมลพิษทางอากาศทั้งหมด โดยมาจากภาคการผลิตไฟฟ้า คมนาคมขนส่ง และอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ

สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน ปัญหาชุมชนแออัด การขาดแคลนพื้นที่สีเขียว ปัญหามลพิษและภัยพิบัติจากการพัฒนาเมือง การขาดแคลนสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และปัญหาภาวะมลพิษ ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของเมืองและชุมชนหลายพื้นที่ เนื่องจากการโยกย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการทำให้หลายเมืองมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการขาดการควบคุมบังคับใช้ผังเมือง และขาดการวางแผนระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการรองรับการขยายตัวของชุมชนจึงทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองและชุมชนดังกล่าว

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ แหล่งธรรมชาติและสภาพแวดล้อมในหลายพื้นที่มีความเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายลง โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ หรือทำกิจกรรมต่างๆ หรือการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้โดยไม่มีมาตรการควบคุมป้องกันอย่างเหมาะสม หรือกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษ เช่น หมู่เกาะพีพี จ. กระบี่ เกิดปัญหามลพิษจากขยะ คุณภาพน้ำทะเลเสื่อมโทรมลง และปะการังถูกทำลาย รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติประเภทแม่น้ำ คูคลอง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ถูกรุกรานและขาดการดูแลอย่างเหมาะสม

สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สภาพแวดล้อมของแหล่งศิลปกรรมในหลายพื้นที่ถูกทำลาย ถูกปล่อยให้รกร้างหรือการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างไม่เหมาะสม สาเหตุสำคัญของปัญหามาจากการพัฒนาเมือง การขยายถนน การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอาคารพาณิชย์โดยรอบโบราณสถาน โดยขาดหน่วยงานเข้าไปดูแลอย่างจริงจัง ดังเช่นปัญหาที่เกิดขึ้นกับแหล่งมรดกโลกอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่ประสบปัญหามีความเสี่ยงต่อการถูกขึ้นทะเบียนเป็นภาวะอันตรายและอาจนำไปสู่การถอดถอนออกจากการเป็นมรดกโลกได้ในอนาคตหากไม่มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง

3. การดำเนินจัดการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่หน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบได้ดำเนินการในการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ และการดำเนินงานตามมาตรการและกิจกรรมโครงการต่างๆ เช่น แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550- 2554 ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยเรื่องการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555 แผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2551-2555 จัดทำแนวทางการบูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2552 รวมทั้ง การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้รองรับกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยเฉพาะในเรื่องของมาตรา 67 วรรค 2 ที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกประกาศกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ

นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามาจับทบและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน เช่น **ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้** มีกิจกรรมโครงการทั้งของภาครัฐและชาวบ้าน ชุมชนท้องถิ่นที่มีการอนุรักษ์ในรูปของเครือข่ายป่าชุมชน **ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง** เช่น การปลูกป่าชายเลนของภาคส่วนต่างๆ การสร้างปะการังเทียมทดแทนแนวปะการังธรรมชาติที่เสื่อมโทรม การอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์เต่าทะเลเพื่อชดเชยจำนวนเต่าในธรรมชาติ เป็นต้น **ส่วนการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ** จะเน้นการควบคุมและลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการเพื่อการจัดการแก้ไขปัญหา การออกกฎหมายเพื่อการควบคุมป้องกันอันตรายจากมลพิษ การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการมลพิษต่างๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

4.1 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม

(1) นโยบายหลักของประเทศควรปรับเปลี่ยนมาสู่แนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืนอย่างจริงจัง โดยให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและสังคมเท่าเทียมกับด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหา

(2) การกำหนดนโยบาย แผนงาน หรือโครงการพัฒนาต่าง ๆ ควรจัดให้มีกระบวนการพิจารณาทางเล็กลงและประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่แรกเริ่มโครงการเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน

(3) เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือการจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริงและมีการประเมินตรวจสอบ (EIA Audits) หลังจากที่ได้มีการดำเนินโครงการที่ได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว

(4) ผู้บริหารประเทศต้องให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนกระบวนการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment- SEA) เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และในกระบวนการตัดสินใจต้องให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมเท่าเทียมกับด้านเศรษฐกิจ และสังคม

(5) ควรมีการดำเนินงานการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ และระบบงบประมาณ รวมทั้ง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันเพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่

(6) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติอันเกิดจากกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ โดยให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นแนวร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นแนวความคิด วางแผนงาน ร่วมปฏิบัติการ และร่วมรับผลประโยชน์

(7) มีการบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรการที่ภาครัฐกำหนดในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดจริงจัง รวมทั้ง มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรการด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

(8) สนับสนุนงบประมาณการศึกษาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างพอเพียง โดยเฉพาะการวิจัยด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น

4.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

7. เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารสำหรับการประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 50

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างเอกสารสำหรับการประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 50 ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

8. เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 3

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการร่วม (Joint Committee : JC) สำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (Crosse – Border Transport Agreement : CBTA) ครั้งที่ 3 ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงคมนาคม (คค.) รายงานว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติ (15 มิถุนายน 2553) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและคณะได้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุม JC สำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 16 – 17 มิถุนายน 2553 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ซึ่งสรุปผลการประชุม ดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการขนส่งหรือเทียบเท่าของประเทศในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) 6 ประเทศ ผู้แทน AusAid ผู้แทนสหภาพยุโรป และผู้แทนธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว (นายสมมาต พลเสนา) ทำหน้าที่ประธานการประชุม และ Mr. Tom Crouch, Deputy Director – General, South – East Asia Department, ADB ทำหน้าที่ประธานร่วม

2. ที่ประชุมรับทราบผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสคณะกรรมการอำนวยความสะดวกในการขนส่งแห่งชาติ (National Transport Facilitation Committee : NTFC) 2 ครั้ง ดังนี้

2.1 ผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส NTFC เมื่อวันที่ 20 – 21 มกราคม 2553 ณ นครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

2.1.1 ความคืบหน้าในการเริ่มดำเนินการตามความตกลง CBTA นับจากการประชุม JC ครั้งที่ 2 เมื่อเดือนมีนาคม 2550 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

2.1.2 ด้านกฎระเบียบ ที่ประชุม NTFC ขอให้ ADB พิจารณาให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ

2.1.3 การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ ด้านชายแดน

2.2 ผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส NTFC เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2553 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

3. คำกล่าวของรัฐมนตรี GMS ในส่วนของไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้กล่าวถึงความก้าวหน้าที่สำคัญในสาขาคมนาคมขนส่งนับจากการประชุมคณะกรรมการร่วม ครั้งที่ 2 เมื่อปี 2550 คือ การเปิดเดินรถขนส่งระหว่างไทย – ลาว – เวียดนาม ตามแนวเส้นทางตะวันออก – ตะวันตก เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2552 การลงนามความตกลงระหว่างไทย – ลาว ว่าด้วยการก่อสร้างสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 เชียงของ – ห้วยทราย เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2553 ซึ่งเมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2555 ประเทศสมาชิก GMS จะสามารถใช้ประโยชน์จากเส้นทาง R3 (กรุงเทพฯ – คุณหมิง) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะช่วยย่นระยะเวลาลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งและทำให้ประชาชนในอนุภูมิภาคสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้สะดวกยิ่งขึ้น ในส่วนของการดำเนินการตามความตกลง CBTA ประเทศไทยได้พยายามเร่งรัดกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินงานตามความตกลง CBTA ซึ่งหากร่างกฎหมายผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว ประเทศไทยจะสามารถให้สัตยาบันภาคผนวกฉบับที่เหลือได้

4. การรับรองแถลงการณ์ร่วม (Joint Committee Statement)

ที่ประชุมให้การรับรองแถลงการณ์ร่วม ฉบับที่ ADB ปรับปรุงใหม่ ซึ่งได้กำหนดแผนปฏิบัติงานเพื่อให้ประเทศสมาชิกดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 การให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลง CBTA ไทยและพม่า จะดำเนินการให้สัตยาบันในเวลาที่เหมาะสม

4.2 สิทธิการจราจร

4.3 ศาลการผ่านแดน

4.4 ขันตอน ณ ด้านชายแดน

อนึ่ง แถลงการณ์ร่วมดังกล่าวมีความแตกต่างไปจากร่างแถลงการณ์ร่วมฉบับที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 โดยแถลงการณ์ร่วมฉบับที่ ADB ปรับปรุงใหม่นี้เป็นการปรับปรุงแผนปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในประเด็นการให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลง CBTA ร่างฉบับเดิมระบุว่า “ประเทศไทยจะให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารฉบับที่เหลือภายในปี 2553 ยกเว้นภาคผนวก 1 จะให้สัตยาบันในปี 2554” แต่แถลงการณ์ร่วมฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมในครั้งนี้ระบุว่า “การให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารจะดำเนินการในเวลาที่เหมาะสม” ซึ่ง คค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยจะต้องจัดทำร่างกฎหมายเพื่อรองรับก่อนการดำเนินการให้สัตยาบันและจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อน ซึ่งไม่สามารถกำหนดได้แน่นอนว่าจะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อใดอย่างไรก็ดี ประเทศไทยได้แสดงให้เห็นประเทศสมาชิก GMS เห็นถึงความตั้งใจจริงของไทยในการที่จะผลักดันให้ความตกลง CBTA มีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบมาโดยตลอด

9. เรื่อง สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง อุทกภัย และการให้ความช่วยเหลือ (ข้อมูล ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2553)

คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อมูลสรุปสถานการณ์ภัยแล้ง และการให้ความช่วยเหลือ (ข้อมูล ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2553) ของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ติดตามสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น และการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

1. สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง และการให้ความช่วยเหลือ

1.1 **พื้นที่ประสบภัย 27 จังหวัด** (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กรกฎาคม-2 สิงหาคม 2553) ได้แก่ จังหวัด กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน ลำปาง ลำพูน พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และจังหวัดลพบุรี รวม 154 อำเภอ 1,124 ตำบล 10,859 หมู่บ้าน แยกเป็น

ข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ปี 2553 (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กรกฎาคม-2 สิงหาคม 2553)

ที่	พื้นที่ประสบภัย						ราษฎรประสบภัย	
	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	รายชื่อจังหวัด	คน	ครัวเรือน
1	เหนือ	12	61	389	3,175	กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน ลำปาง ลำพูน พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี	760,049	234,336
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	11	85	672	7,159	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม บุรีรัมย์ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี	2,465,285	612,602
3	กลาง	4	8	63	525	ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี ลพบุรี	189,938	57,886
รวมทั้งประเทศ		27	154	1,124	10,859		3,415,272	904,824

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งในรอบ 4 สัปดาห์ที่ผ่านมา

ที่	ภาค	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	6-12 ก.ค. 2553		13-19 ก.ค. 2553		20-23 ก.ค. 2553		24 ก.ค.-1 ส.ค. 2553	
			หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด	หมู่บ้าน	+ เพิ่ม - ลด
1	เหนือ	16,590	3,595	-185	3,475	-120	3,408	-67	3,175	-233
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	33,099	7,844	-276	7,782	-62	7,165	-617	7,159	-6
3	กลาง	11,736	909	0	797	-112	612	-185	525	-87
รวม		61,425	12,348	-461	12,054	-294	11,185	-869	10,859	-326

เปรียบเทียบกับสถานการณ์ภัยแล้ง ระหว่างวันที่ 20-23 กรกฎาคม 2553 ซึ่งมีพื้นที่ ประสบภัยแล้ง รวม 27 จังหวัด 161 อำเภอ 1,172 ตำบล 11,185 หมู่บ้าน แต่เนื่องจากมีหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับบริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางจากประเทศจีนแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีฝนตกทั่วไปเป็นบริเวณกว้าง ส่งผลให้จำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง และฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ต่างๆ **ลดลง จำนวน 326 หมู่บ้าน**

หมายเหตุ สถานการณ์ภัยแล้งปี 2553 ช่วงระยะเวลาที่มีสถานการณ์ภัยแล้งสูงสุดอยู่ในห้วงระหว่างวันที่ 12-19 เมษายน 2553 มีพื้นที่ประสบภัยแล้ง จำนวน 60 จังหวัด 463 อำเภอ 3,005 ตำบล 24,248 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 7,421,017 คน 1,982,861 ครัวเรือน

1.2 ความเสียหาย

พื้นที่การเกษตรเสียหาย รวม 1,528,614 ไร่ แยกเป็น พืชไร่ 1,269,002 ไร่ นาข้าว 96,498 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 163,114 ไร่ ในพื้นที่ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยาแพร่ ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ

ร้อยเอ็ด เลยสกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อ่างนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา จันทบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช ระนอง พัทลุง สตูล สุราษฎร์ธานี และจังหวัดตรัง

1.3 การให้ความช่วยเหลือของจังหวัด

- 1) ใช้รถบรรทุกน้ำ 473 คัน แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภคแล้ว จำนวน 181,969,040 ลิตร
- 2) ซ่อมสร้างทำนบ/ฝายชั่วคราวปิดกั้นลำน้ำ 667 แห่ง
- 3) ชุดลอกแหล่งน้ำ 668 แห่ง
- 4) งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว 593,027,808 บาท แยกเป็น
 - งบตรองราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 356,628,434 บาท
 - งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 230,752,859 บาท (ข้อมูลกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)
 - งบอื่น ๆ 5,646,515 บาท

1.4 การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน ได้จัดส่งเครื่องสูบน้ำ 261 เครื่อง ไปให้ความช่วยเหลือในพื้นที่ 37 จังหวัด โดยแยกเป็นรายภาค ดังนี้ ภาคเหนือ 30 เครื่อง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 107 เครื่อง ภาคกลาง 38 เครื่อง ภาคตะวันออก 28 เครื่อง และภาคใต้ 58 เครื่อง และรถบรรทุกน้ำ 33 คัน 3,628 เทียว รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 21,768,000 ลิตร
- 2) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย จำนวน 4,076 เทียว รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 26,067,000 ลิตร
- 3) ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย จำนวน 4,500 เทียว รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 30,777,000 ลิตร
- 4) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย จำนวน 996 เทียว รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 6,114,096 ลิตร
- 5) การประปาส่วนภูมิภาค ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย โดยไม่คิดมูลค่าเป็นจำนวน 549,230,000 ลิตร และคิดเป็นยอดเงินรวม จำนวน 8,787,682 บาท
- 6) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้จัดรถบรรทุกน้ำ 30 คัน เพื่อแจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 50,000,000 ลิตร
- 7) กรมทรัพยากรน้ำ ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 1,346,000 ลิตร
- 8) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล แจกจ่ายน้ำจากจุดจ่ายน้ำถาวร 100 แห่ง ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 90,400,000 ลิตร
- 9) กรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย รวมปริมาณน้ำจำนวนทั้งสิ้น 236,000 ลิตร
- 10) สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ขึ้นบินปฏิบัติการ รวม 125 วัน จำนวน 3,629 เทียว มีรายงานฝนตกในการปฏิบัติการ รวม 114 วัน จำนวน 664 สถานี มีรายงานฝนตก 63 จังหวัด
- 11) สิ่งของพระราชทานช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง
สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ได้นำหน่วยน้ำดื่มไปบรรเทาทุกข์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งในพื้นที่อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม และอำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี รวมจ่ายน้ำให้กับประชาชนทั้งสิ้น จำนวน 2,910,500 ลิตร

2. สถานการณ์อุทกภัย และการให้ความช่วยเหลือ (ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม-2 สิงหาคม 2553)

2.1 พื้นที่ประสบภัย 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด และจังหวัดระยอง รวม 2 อำเภอ 4

ตำบล ดังนี้

1) จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2553 ได้เกิดฝนตกหนัก ทำให้น้ำป่าไหลหลากในพื้นที่อำเภอเกาะกูด 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลเกาะกูด (หมู่ที่ 2,3,5,6) และตำบลเกาะหมาก (หมู่ที่ 2) เกิดคลื่นลมแรงพัดเรือประมงจม 1 ลำ ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 50ครัวเรือน สะพานได้รับความเสียหาย 4 แห่ง ในเบื้องต้นไม่มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ปัจจุบันสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว

2) จังหวัดระยอง ในระหว่างวันที่ 1-2 สิงหาคม 2553 ได้เกิดฝนตกหนัก ทำให้น้ำท่วมฉับพลันในพื้นที่อำเภอเมือง 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลตะพง (หมู่ที่ 1-16) และตำบลเพ (หมู่ที่ 3,5,6) พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายประมาณ 2,000 ไร่ ปัจจุบันสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว

2.2 การให้ความช่วยเหลือ จังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อำเภองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้นแล้ว

3. การคาดหมายลักษณะอากาศระหว่างวันที่ 2 – 7 สิงหาคม 2553

กรมอุตุนิยมวิทยา คาดหมายลักษณะอากาศว่า ในช่วงวันที่ 2-7 สิงหาคม 2553 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ประกอบกับร่องมรสุมจะพาดผ่านภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้ ทั่วประเทศมีฝนตกชุกหนาแน่น และมีฝนตกหนักในบางพื้นที่ ขอให้ประชาชนบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ระวังอันตรายจากสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ส่วนคลื่นลมในทะเลอันดามัน และอ่าวไทยตอนบนจะมีกำลังค่อนข้างแรง ขอให้ชาวเรือระมัดระวังอันตรายในการเดินเรือไว้ด้วย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แจ้งเตือนเกี่ยวกับสภาวะอากาศ ให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และจังหวัดในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหา อุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม อันเกิดจากสภาวะฝนตกหนักและคลื่นลมแรง อาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิต ทรัพย์สิน และผลิตผลทางการเกษตรของประชาชนแล้ว และให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และจังหวัด จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ไว้ให้พร้อม เพื่อสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันต่อเหตุการณ์เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น

อนึ่ง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับรายงานข้อมูลเหตุแผ่นดินไหว (ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม-2 สิงหาคม 2553) จากศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และกรมอุตุนิยมวิทยา ว่าได้เกิดแผ่นดินไหว ที่มีความรุนแรงมากกว่า 5 R ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2553 เวลา 05.08 น. แผ่นดินไหวในทะเล มินดาเนา ฟิลิปปินส์ ขนาด 7.1 R เมื่อเวลา 05.51 น. แผ่นดินไหวในทะเล มินดาเนา ฟิลิปปินส์ ขนาด 7.7 R และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2553 เวลา 14.31 น. แผ่นดินไหวในทะเลมินดาเนา ฟิลิปปินส์ ขนาด 6.2 R

10. เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทยในระยะ 6 เดือนแรกของปี 2553 (มกราคม-มิถุนายน)

คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทยในระยะ 6 เดือนแรกของปี 2553 (มกราคม-มิถุนายน) ของกระทรวงพาณิชย์ สรุปได้ดังนี้

1. การส่งออก

1.1 การส่งออกเดือนมิถุนายน 2553

1.1.1 การส่งออก มีมูลค่า 18,038.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยเพิ่มขึ้นในอัตราสูงถึงร้อยละ 46.3 การส่งออกยังมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากช่วงปลายปี 2552 ในรูปเงินบาทการส่งออกมีมูลค่า 579,395.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.4

1.1.2 สินค้าส่งออก ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราสูงทุกหมวดสินค้า โดยสินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.3 สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.6 และสินค้าอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.3

(1) **สินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตร** เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 33.3 เป็นการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า โดยเฉพาะ ยางพารา มันสำปะหลัง น้ำตาล สินค้าอาหารประเภท อาหารทะเลแช่แข็ง กระจกและแปรรูป กุ้งแช่แข็งและแปรรูป และ ไก่แช่แข็งและแปรรูป ยกเว้น ข้าว ส่งออกลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า ร้อยละ 20.6 และ 21.0 ตามลำดับ เนื่องจากปัญหาการแข่งขันด้านราคากับเวียดนาม ปากีสถานและอินเดียและการแข็งค่าของเงินบาท และผัก ผลไม้ ลดลงทั้งปริมาณและมูลค่าร้อยละ 19.5 และ 3.3 ตามลำดับ เนื่องจาก ผลผลิตในประเทศลดลง

(2) **สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ** ส่วนใหญ่ส่งออกเพิ่มขึ้น **สินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 20** ได้แก่ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องสำอาง เพอร์นิเจอร์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้เครื่องประดับตกแต่ง อาหารสัตว์เลี้ยง ผลิตภัณฑ์เภสัช/เครื่องมือแพทย์ นาฬิกาและส่วนประกอบ และ ของเล่น รวมทั้งอัญมณี ที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 191.1 โดยเป็นการส่งออกทองคำเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 534.6 ขณะที่อัญมณีที่หักทองคำออกแล้วก็ส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 38.1

1.1.3 ตลาดส่งออก ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราสูง ทั้งในตลาดหลักและตลาดใหม่

(1) **ตลาดหลัก** ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นเดือนที่แปด และขยายตัวใน

อัตราสูงต่อเนื่องถึงร้อยละ 44.7 เป็นการเพิ่มขึ้นในทุกตลาด โดยเฉพาะอาเซียน(5) ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราสูงต่อเนื่องถึงร้อยละ 51.2 ขณะที่ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป(15) และ สหรัฐฯ ก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราสูงเช่นเดียวกัน

(2) **ตลาดใหม่** ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นเดือนที่สิบ และขยายตัวในอัตราสูงต่อเนื่องถึงร้อยละ 47.8 เป็นการเพิ่มขึ้นในทุกตลาด **ตลาดที่ส่งออกเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 20** ได้แก่ จีน อินโดจีนและพม่า ทวีปออสเตรเลีย ฮองกง ไต้หวัน อินเดีย เกาหลีใต้ ตะวันออกกลาง ลาตินอเมริกา และ ยุโรปตะวันออก

1.2 การส่งออกในระยะ 6 เดือนแรกของปี 2553 (ม.ค.-มิ.ย.)

1.2.1 **การส่งออก** การส่งออกมีมูลค่า 93,066.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.6 ในรูปเงินบาทการส่งออกมีมูลค่า 3,020,593.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.4

1.2.2 **สินค้าส่งออก** เพิ่มขึ้นในอัตราสูงทุกหมวดสินค้า ดังนี้ สินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตรสำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.2 สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.0 และสินค้าอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.6

(1) **สินค้าเกษตร/อุตสาหกรรมเกษตรสำคัญ** ส่งออกเพิ่มขึ้นทุกรายการ เป็นการเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า โดยเฉพาะ ยางพารา มันสำปะหลัง น้ำตาล และสินค้าอาหาร ประเภท อาหารทะเล แช่แข็ง กระจับปี่และแปรรูป กุ้งแช่แข็งและแปรรูป ผักและผลไม้ ไก่แช่แข็งและแปรรูป และ อาหารอื่น ๆ ยกเว้น ข้าวที่ส่งออกลดลง ทั้งปริมาณและมูลค่าร้อยละ 7.2 และ 0.5 ตามลำดับ เนื่องจากปัญหาการแข่งขันด้านราคากับเวียดนาม ปากีสถานและอินเดียและการแข็งค่าของเงินบาท

(2) **สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ** ส่งออกเพิ่มขึ้นทุกรายการ **สินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 20** ได้แก่ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งพิมพ์ เครื่องสำอาง เพอร์นิเจอร์ และเลนส์ รวมทั้งอัญมณีที่หักทองคำออกแล้วส่งออกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 24.3 (การส่งออกอัญมณีเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8 และการส่งออกทองคำเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2)

1.2.3 ตลาดส่งออก

(1) **ตลาดหลัก** ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราสูงถึงร้อยละ 36.6 และเป็นการเพิ่มขึ้นในทุกตลาด โดยเฉพาะอาเซียน(5) เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 59.2 รองลงได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป(15) เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.0 , 24.6 และ 22.9 ตามลำดับ

(2) **ตลาดใหม่** ส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และเป็นการเพิ่มขึ้นในทุกตลาด ยกเว้น แอฟริกาที่ส่งออกลดลงร้อยละ 3.0 เป็นการลดลงของการส่งออกไปมาดาดัสการ์ที่ลดลงถึงร้อยละ 95.5 สินค้าที่ส่งออกลดลงได้แก่ เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกลดลงถึงร้อยละ 99.6 เนื่องจากในปี 2552 ผู้ประกอบการไทยไปรับงานก่อสร้างในมาดากัสการ์ทำให้มีการส่งออกโครงก่อสร้างไปมากในเดือนมีนาคมและพฤษภาคม

2. การนำเข้า

2.1 การนำเข้าเดือนมิถุนายน 2553

2.1.1 **การนำเข้า** มีมูลค่า 15,716.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เทียบกับระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9 คิดในรูปเงินบาทมีมูลค่า 510,929.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.6

2.1.2 **สินค้านำเข้า** สินค้านำเข้าสำคัญมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกหมวดดังนี้

(1) **สินค้าเชื้อเพลิง** นำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.4 การนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงที่สำคัญ ได้แก่ **น้ำมันดิบ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 ในเชิงปริมาณมีจำนวน 26.86 ล้านบาร์เรล (895,370 บาร์เรลต่อวัน) ลดลงร้อยละ 7.0 สาเหตุจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับเพิ่มขึ้น

(2) **สินค้าทุน** นำเข้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.5 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้นักลงทุนมั่นใจที่จะขยายการลงทุนในสินค้าคงทน สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ **เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.6 **เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.3 **เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 ขยายตัวตามภาวะการส่งออก

(3) **สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป** นำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.7 การนำเข้าเพิ่มขึ้นตามภาวะ การส่งออกและการบริโภคภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ **เคมีภัณฑ์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.8 ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเม็ดพลาสติก เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนรถยนต์ และผลิตภัณฑ์พลาสติกอื่นๆ **อุปกรณ์ส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.1 **เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** นำเข้าปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 161.0 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 174.7 เป็นการนำเข้าตามความต้องการบริโภคเนื่องจากเศรษฐกิจภายในประเทศฟื้นตัว และความต้องการใช้เหล็กในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐที่เริ่ม

มีการดำเนินการ รวมถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ และเหล็กแผ่นเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตภาชนะบรรจุภัณฑ์สำหรับการส่งออกและจำหน่ายภายในประเทศ **ทองคำ** นำเข้าปริมาณ ลดลงร้อยละ 83.2 มูลค่า ลดลงร้อยละ 78.8 เนื่องจากราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้น

(4) **สินค้าอุปโภคบริโภค** นำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.5 เป็นการขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว ทำให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น รวมถึงค่าเงินบาทที่แข็งค่า ทำให้สินค้านำเข้ามีราคาที่ถูกลง สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ **เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน** เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.0 **เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด** เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.2 **ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.3

(5) **สินค้ายานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง** นำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 122.5 สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ **ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 121.6 **รถยนต์นั่ง** เพิ่มขึ้นร้อยละ 173.0 **รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก** เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.5 **ส่วนประกอบและอุปกรณ์จักรยานยนต์และรถจักรยาน** เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.4

2.2 การนำเข้าในระยะ 6 เดือนแรกของปี 2553 (ม.ค.-มิ.ย.)

2.2.1 **การนำเข้า** นำเข้ามูลค่า 86,688.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เทียบกับระยะเดียวกันของปี 2552 เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.7

2.2.2 **สินค้านำเข้าสำคัญ** สินค้านำเข้าสำคัญมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกหมวดสินค้า ได้แก่ **สินค้าเชื้อเพลิง** เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.0 **สินค้าทุน** เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.4 **สินค้าวัตถุดิบกึ่งสำเร็จรูป** เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.8 **สินค้าอุปโภคบริโภค** เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.9 และ**สินค้ายานพาหนะและอุปกรณ์** เพิ่มขึ้นร้อยละ 108.5

3. ดุลการค้า

เดือนมิถุนายน 2553 ไทยเกินดุลการค้า 2,322.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อคิดในรูปเงินบาท **เกินดุล** การค้ามูลค่า 68,466.1 ล้านบาท ส่งผลให้ในระยะ 6 เดือนแรก (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยเกินดุลการค้า 6,377.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อคิดในรูปเงินบาท ไทยเกินดุลการค้ามูลค่า 173,271.7 ล้านบาท

4. เปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของการส่งออกของไทยกับประเทศคู่แข่ง ปี 2553

	มค. 53	กพ. 53	มีค. 53	เมย. 53	พค.53	มิย.53
ไทย	30.8	23.1	40.9	35.2	42.1	46.3
จีน	21.0	45.7	24.2	30.4	48.4	43.9
ไต้หวัน	75.8	32.6	50.1	47.8	57.9	34.1
เกาหลีใต้	45.8	30.3	34.3	29.8	40.3	30.1
สิงคโปร์	37.0	19.2	29.3	30.0	29.0	28.3
เวียดนาม	34.8	-25.6	5.3	24.6	43.0	26.7
มาเลเซีย	37.0	18.4	36.4	26.6	21.9	Na
ฟิลิปปินส์	42.4	42.5	43.7	28.2	37.3	Na